

Politicko-strategický, legislativní a nelegislativní rámec EU pro rozvoj vodíkového trhu

REGISTRÁČNÍ A NELEGISLATIVNÍ AKTY EU S RELEVANCÍ PRO ROZVOJ VODKOVÉHO TRHU	
ZNAČKA, ČÍSLO ZVEŘEJNĚNÍ V ÚŘEDNÍM VĚSTNÍKU EU	PLNÝ NÁZEV (ODKAZ NA ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EU)
LEGISLATIVNÍ AKTY	
EU Taxonomy , 2020/852, 22. 6. 2020	"Nařízení (EU) 2020/852 o udržitelnosti udržitelných investic." (2020/852(EU)0100101)
EUTS 2023/269, 16.4. 2024	"Směrnice o uplatňování systému pro evidování a poskytování na cíle akcí sledovaných plánu v Úhí a rozhodnutí (EU) 2018/154 v souvislosti s uplatňováním rozvoje úhelní stálosti pro systémy Union pro akcí sledovaných a poskytování na cíle akcí sledovaných plánu." (2023/269(EU)0100101)
AFIR , 2023/1804, 11.8. 2023	"Nařízení o zavedení infrastruktury pro alternativní paliva." (2023/2323(EU)0100101)
EU Taxonomy , 2020/854, 16.5. 2023	"Nařízení, kterým se zavádí mechanismus účelového vztahu na hranicích." (2023/2303(EU)0100201)
FuelEU Maritime , 2023/1805, 11.8. 2023	"Nařízení o vydávání zbrojových a neobchodních paliv v nízkých emisích." (2023/2463(EU)0100801)
RED II , 2023/7414, 18.10. 2023	"Směrnice, pokud jde o posouzení rizik v akcích sledovaných." (2023/2424(EU)0100101)
RefuelEU Aviation , 2023/2425, 18.10. 2024	"Nařízení o uplatňování nových podmínek pro udržitelnou leteckou dopravu iniciativy o rozvoji paliva letecké." (2023/2425(EU)0100101)
CBMA , 2024/252, 23. 2. 2024	"Nařízení, kterým se stanoví rámec pro zaplacení bezpečných a udržitelných dodávek v akcích sledovaných." (2024/0101(EU)0100101)
NZD , 2024/735, 28.8. 2024	"Nařízení, kterým se zřizuje 'zámečková' pro posouzení evropské akce v rámci výroby technologií pro nádobí z čisté energie." (2024/0735(EU)0100101)
Plynsřední balíček , 2024/0735, 28.8. 2024	"Nařízení o vztáhu mezi cíli a plněním zbrojových zbrojí, se zemním plynem a uhlíkem." (2024/0735(EU)0100101)
	"Směrnice o společných závazcích pro udržitelné cíle v plynové a akcích sledovaných, se zemním plynem a uhlíkem." (2024/0735(EU)0100101)
NELEGISLATIVNÍ AKTY	
DA RFINB , 2023/1184, 20.8. 2024	"Nařízení o přenesení právních staniců úpravy metodu, v níž jsou vyměřeny cíle sledování pro výstavbu kapacit a výměrů paliv a akcí sledovaných z nelegislativního původu používaných v akcích sledovaných." (2023/2374(EU)0100101)
DA GHG , 2023/1185, 20.8. 2024	"Nařízení o přenesení právních staniců úpravy metodu pro úpravy cílů sledovaných plánu z nelegislativních a výměrů paliv a sledování uhlíku a uhlíkových metod pro posouzení úrovně emisí znečištění paliv z katalýzátů a výměrů paliv z katalýzátů z nelegislativního původu používaných v akcích sledovaných a nelegislativních paliv a sledování uhlíku." (2023/2374(EU)0100201)
DA K , 2024/873, 4.4. 2024	"Nařízení o přenesení právních stanic, pokud jde o předcházení práva a harmonizování přílohových bezpečných povolení na emise." (2024/0873(EU)0100101)

**Tento výsledek je spolufinancován se státní podporou Technologické agentury ČR
v rámci Programu Národního centra kompetence**

NÁZEV PUBLIKACE

Politicko-strategický, legislativní a nelegislativní rámec EU pro rozvoj vodíkového trhu

PROJEKT

Národní centrum vodíkové mobility (TN02000007)

NÁZEV DÍLČÍHO PROJEKTU

DP010 Manažersko-strategický dílčí projekt

AUTOŘI

Šárka Waisová a Renáta Menclerová (HYTEP, Česká vodíková technologická platforma)

Popis výsledku

Využití obnovitelného vodíku se poprvé objevilo jako politický cíl EU v roce 2020, kdy Evropská komise vydala (v podobě tzv. sdělení Komise) Vodíkovou strategii EU. Od roku 2020 otázka využití obnovitelného vodíku postupně pronikaly do řady oblastí, zejména však do politiky dekarbonizace a energetické bezpečnosti. S cílem podpořit výrobu a využití obnovitelného vodíku v EU přijala Evropská komise, resp. Evropská unie řadu opatření legislativní a nelegislativní povahy. V současné době tvoří unijní vodíkový ekosystém více než desítka legislativních a nelegislativních aktů. Nová Evropská komise, která nastoupila na konci roku 2024 deklarovala, že v podpoře výroby a využití obnovitelného vodíku v členských státech EU bude pokračovat. Od roku 2020 tak můžeme pozorovat rozvíjející se vodíkový regulační rámec EU. Vzhledem k tomu, že vznikají další a další unijní normy, tyto normy mají navíc různou právní povahu, a ne vždy se týkají výhradě vodíku, nebo se jedná o normy tzv. lex specialis, začíná být politicko-strategické i legislativní prostředí EU pro oblast výroby a využití vodíku komplikované a nepřehledné. V rámci prací na Strategické výzkumné agendě Národního centra vodíkové mobility jsme vytvořili přehledné grafické shrnutí existujícího vodíkového ekosystému EU. Vizualizace strategií a legislativních a nelegislativních opatření EU je doplněno tabulkou s aktivním odkazem na konkrétní normu v českém jazyce, tak jak byla publikována v Úředním věstníku EU.

Naším cílem bylo zpřehlednit vznikající vodíkové prostředí a usnadnit novým vodíkovým stakeholderům v ČR pochopit vzájemnou provázanost strategií a norem, které upravují výrobu a využití (obnovitelného) vodíku.

Vizualizace unijního strategicko-politického a legislativního a nelegislativního prostředí a souvislostí mezi strategiemi, politikami a legislativními akty byla s příslušnými stakeholdery komunikována několika kanály:

- Mailem s průvodním dopisem vizualizaci obdrželo Ministerstvo průmyslu a obchodu, kancelář Petra Mervarta (zmocněnec ministra průmyslu a obchodu pro vodíkové technologie).
- Kancelář P. Mervarta vizualizaci rozeslala ředitelům odborů a sekcí MPO.
- Kancelář P. Mervarta vizualizaci rozeslala na české zastoupení při Evropské komisi.
- MPO dále sdílelo vizualizaci prostřednictvím mailu se všemi členy Vodíkové koordinační skupiny (stálá pracovní skupiny MPO pro realizaci aktualizované Vodíkové strategie ČR).
- HYTEP vizualizaci rozeslal všem svým členům (v prosinci 2024 to bylo 89 institucí a firem) a dále vizualizaci sdílel na sociálních sítích.
- P. Mervart vizualizaci prezentoval na 21. jednání Vodíkové platformy Ústeckého kraje dne 13. prosince 2024

**POLITICKO-STRATEGICKÝ, LEGISLATIVNÍ A NELEGISLATIVNÍ RÁMEC EU PRO
ROZVOJ VODÍKOVÉHO TRHU****Zelená dohoda pro Evropu**

EU do roku 2050 dosáhne bilančně nulových emisí skleníkových plynů
Obnovitelný H2 je jedním z pilířů této strategie, podporuje využití obnovitelných paliv

XII/2019

Vodíková strategie 2020**Strategie pro integraci energetického systému 2020****Strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu 2020****Fit-for-55**

Zavazuje ke snížení emisí skleníkových plynů o 55 % do roku 2030 oproti roku 1990, obnovitelný H2 je plánován jako jeden z nástrojů dosažení snížení

2021

REPowerEU

Cílem je snížit závislost EU na dovozech ruského plynu mj. prostřednictvím využití H2

III/2022

Průmyslový plán Zelené dohody

Cílem je posílit konkurenceschopnost evropského klimaticky neutrálního průmyslu a urychlit přechod ke klimatické neutralitě

II/2023

EU TAXONOMY*Nařízení*VI/2020
(VII/2020)**CBAM***Nařízení*V/2023
(IX/2023)**AFIR***Nařízení*IX/2023
(IV/2024)**NZIA***Nařízení*VI/2024
(VI/2024)**CRMA***Nařízení*V/2024
(V/2024)**EU ETS 2***Směrnice*V/2023
(VI/2023)**ReFuelEU
Aviation***Nařízení*X/2023
(I/2024)**RED 3***Směrnice*X/2023
(XI/2023)**DA ETS**IV/2024
(IV/2024)**FuelEU Maritime***Nařízení*IX/2023
(I/2025)**DA RFNBO,
DA GHG***Delegované akty,
směrnice RED*II/2023
(VI/2023)**Plynárenský
balíček***Nařízení + směrnice*VII/2024
(VIII/2024)**DA metodologie
výpočtu emisní
stopy LCH***Veřejná konzultace***LEGENDA**

Politicko-strategická vize

Politický rámec

Legislativní akty

Nelegislativní akty

Zkratka

Charakter legislativního aktu

Vstup v platnost

Účinnost

LEGISLATIVNÍ A NELEGISLATIVNÍ AKTY EU S RELEVANCÍ PRO ROZVOJ VODÍKOVÉHO TRHU

ZKRATKA, ČÍSLO, ZVEŘEJNĚNÍ V ÚŘEDNÍM VĚSTNÍKU EU	PLNÝ NÁZEV (ODKAZ NA ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EU)
LEGISLATIVNÍ AKTY	
EU Taxonomy , 2020/852, 22. 6. 2020	Nařízení zřizující rámce pro usnadnění udržitelných investic (L_2020198CS.01001301.xml)
EU ETS 2 , 2023/959, 16.5. 2023	Směrnice o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a rozhodnutí (EU) 2015/1814 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (L_2023130CS.01013401.xml)
AFIR , 2023/1804, 13.9. 2023	Nařízení o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva (L_2023234CS.01000101.xml)
CBAM , 2023/956, 16.5. 2023	Nařízení, kterým se zavádí mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích (L_2023130CS.01005201.xml)
FuelEU Maritime , 2023/1805, 13.9. 2023	Nařízení o využívání obnovitelných a nízkouhlíkových paliv v námořní dopravě (L_2023234CS.01004801.xml)
RED 3 , 2023/2413, 18.10. 2023	Směrnice, pokud jde o podporu energie z obnovitelných zdrojů (L_202302413CS.000101.fmx.xml)
ReFuelEU Aviation , 2023/2405, 18.10. 2023	Nařízení o zajištění rovných podmínek pro udržitelnou leteckou dopravu (Iniciativa pro letecká paliva ReFuelEU) (L_202302405CS.000101.fmx.xml)
CRMA , 2024/1252, 3.5. 2024	Nařízení, kterým se stanoví rámec pro zajištění bezpečných a udržitelných dodávek kritických surovin (L_202401252CS.000101.fmx.xml)
NZIA , 2024/1735, 28.6. 2024	Nařízení, kterým se zřizuje rámec opatření pro posílení evropského ekosystému výroby technologií pro nulové čisté emise (L_202401735CS.000101.fmx.xml)
Plynárenský balíček , 2024/1789, 2024/1788, 15.7. 2024	Nařízení o vnitřním trhu s plynem z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a s vodíkem (L_202401789CS.000101.fmx.xml) Směrnice o společných pravidlech pro vnitřní trh s plynem z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a s vodíkem (L_202401788CS.000101.fmx.xml)
NELEGISLATIVNÍ AKTY	
DA RFNBO , 2023/1184, 20.6. 2023	Nařízení v přenesené pravomoci stanovující unijní metodiku, v níž jsou vymezena podrobná pravidla pro výrobu kapalných a plyných paliv z obnovitelných zdrojů nebiologického původu používaných v odvětví dopravy (L_2023157CS.01001101.xml)
DA GHG , 2023/1185, 20.6. 2023	Nařízení v přenesené pravomoci stanovující minimální hodnoty pro úspory emisí skleníkových plynů z recyklovaných paliv s obsahem uhlíku a upřesněním metodiky pro posuzování úspor emisí skleníkových plynů z kapalných a plyných paliv z obnovitelných zdrojů nebiologického původu používaných v odvětví dopravy a z recyklovaných paliv s obsahem uhlíku (L_2023157CS.01002001.xml)
DA k EU ETS , 2024/873, 4.4. 2024	Nařízení v přenesené pravomoci, pokud jde o přechodná pravidla harmonizovaného přidělování bezplatných povolenek na emise (L_202400873CS.000101.fmx.xml)